

Zorunlu Karşılıklara İlişkin Basın Duyurusu

9 Aralık 2019, Sayı: 2019-47

Zorunlu karşılık oranları ve nema ödemelerini kredi büyümesi oranlarıyla ilişkilendiren zorunlu karşılık düzenlemesinde değişiklik yapıldı.

Merkez Bankasının temel para politikası aracı kısa vadeli faiz oranlarıdır. Zorunlu karşılıklar ise temel para politikası aracını destekleyici, döngü karşıtı makro ihtiyati bir araç olarak esnek ve etkin bir şekilde kullanılmaktadır. Bu çerçevede, [19 Ağustos 2019 tarihinde ilan edildiği üzere](#), Türk lirası zorunlu karşılık oranları ve Türk lirası cinsinden tesis edilen zorunlu karşılıklara ödenecek faiz/nema oranı, Türk lirası cinsi nakdi kredilerin yıllık büyüme oranları ile ilişkilendirilmiştir.

Bankacılık sisteminin güçlü sermaye ve likidite yapısı, enflasyon ve beklentilerdeki iyileşme sonucu düşen faiz oranları ve iktisadi faaliyetteki toparlanma eğilimi ile birlikte;

- ▶ 2019 yılı ikinci yarısında başlayan kredi arz ve talep koşullarındaki olumlu görünümün 2020 yılında da devam edeceği,
- ▶ Kredi artışının 2020 yılı enflasyon hedefi ve büyüme öngörülerini ile uyumlu ve asıl olarak Türk lirası krediler kaynaklı gerçekleşeceği

değerlendirilmektedir. Geçtiğimiz dönemde, maliye politikası ile desteklenen ihtiyatlı para politikası sonucu enflasyon eğilimi belirgin şekilde iyileşmiş, mevcut zorunlu karşılıklar uygulaması kredi büyümesini ve finansal istikrarı desteklemiştir. Ekonomideki dengelenme sürecinin bu aşamasında, kredi arzının tüketimden ziyade, üretim odaklı sektörlerle yönlendirilmesini teşvik ederek finansal istikrarı destekleyecek ve bant genişliğini güncelleme ihtiyacını azaltacak bir zorunlu karşılık uygulamasının yararlı olacağı düşünülmektedir.

Bu doğrultuda, kredilerde 2019 yılında oluşan düşük baz etkileri de dikkate alınarak, mevcut zorunlu karşılık düzenlemesinde değişiklik yapılmıştır. Yeni düzenlemeye göre;

- (i) Kredi büyümesi hesaplanmasında Türk lirası nakdi kredilerin reel değişimi dikkate alınacaktır.
- (ii) Yıllık reel kredi büyüme oranı, reel nakdi kredi stok değerlerinin son 3 ay ortalaması dikkate alınarak hesaplanacak, hesaplamalarda mali kuruluşlara verilen krediler dikkate alınmayacaktır.
- (iii) Reel nakdi kredi değeri, nominal kredi tutarı ilgili dönemdeki TÜFE endeksine bölünerek hesaplanacaktır.

(iv) Yıllık reel kredi büyüme oranı;

- a. Yüzde 15'in üzerinde olan bankalar için; 2 yıl ve daha uzun vadeli ticari krediler ile 5 yıl ve daha uzun vadeli konut kredileri reel değişimlerinin tamamı büyüme oranı formülünün pay kısmından düşülerek hesaplanan uyarlanmış reel kredi büyüme oranının yüzde 15'in altında olması,
- b. Yüzde 15'in altında olan bankalar için; 5 yıl ve daha uzun vadeli konut kredileri dışında kalan bireysel kredi reel değişiminin %50'si büyüme oranı formülünün pay kısmından düşülerek hesaplanan uyarlanmış reel kredi büyüme oranının yüzde 5'in üzerinde olması,

durumunda bankalar zorunlu karşılık teşviklerinden yararlanabileceklerdir. Böylece, üretim ve yatırımla ilişkisi kuvvetli olan uzun vadeli ticari krediler ile ithalatla ilişkisi zayıf olan uzun vadeli konut kredileri teşvik edilecektir.

(v) Kredi büyüme oranları her zorunlu karşılık döneminde hesaplanacak, büyüme oranları açıklanan koşulları sağlayan bankalar takip eden üç ay boyunca (6 tesis dönemi) ilgili zorunlu karşılık oranları ve faiz/nema oranlarına tabi olacaktır.

(vi) Uygulama 29 Kasım 2019 tarihli yükümlülük hesaplama tarihinden itibaren geçerli olacak, söz konusu yükümlülük hesaplama tarihi itibarıyla önceki yöntem çerçevesinde daha düşük zorunlu karşılık ile daha yüksek faiz/nema oranı imkânlarına hak kazanan bankaların hakları devam edecektir.

Kamuoyunun bilgisine sunulur.

İletişim

Ayrıntılı bilgi için basin@tcmb.gov.tr e-posta adresine elektronik posta gönderilebilir.